

Sprawy połączone C-439/07 i C-499/07

Belgische Staat

przeciwko

KBC Bank NV

i

Beleggen, Risicokapitaal, Beheer NV

przeciwko

Belgische Staat

(wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożone przez Hof van Beroep te Brussel
oraz przez Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge)

Artykuł 104 § 3 akapit pierwszy regulaminu — Artykuły 43 WE i 56 WE — Dyrektywa 90/435/EWG — Artykuł 4 ust. 1 — Przepisy krajowe mające na celu zniesienie podwójnego opodatkowania podzielonego zysku — Odliczenie wartości pobranych dywidend od podstawy opodatkowania spółki dominującej jedynie w zakresie, w jakim spółka ta osiągnęła zysk podlegający opodatkowaniu

Postanowienie Trybunału (piąta izba) z dnia 4 czerwca 2009 r. I - 4414

Streszczenie postanowienia

1. *Zbliżanie ustawodawstw — Wspólny system opodatkowania stosowany w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich — Dyrektywa 90/435 — Zapobieganie podwójnemu gospodarczemu opodatkowaniu*
(dyrektywa Rady 90/435, art. 4 ust. 1 tiret pierwsze)
2. *Zbliżanie ustawodawstw — Wspólny system opodatkowania stosowany w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich — Dyrektywa 90/435 — Zapobieganie podwójnemu gospodarczemu opodatkowaniu*
(dyrektywa Rady 90/435, art. 4 ust. 1 tiret pierwsze, drugie)
3. *Pytania prejudycjalne — Właściwość Trybunału — Granice — Wykładnia wnioskowana ze względu na stosowanie do sytuacji czysto krajowych przepisów dyrektywy transponowanych do prawa krajowego*
(art. 234 WE)
4. *Swobodny przepływ kapitału — Postanowienia traktatu*
(art. 56 ust. 1 WE, art. 57 WE, 58 WE)
5. *Swobodny przepływ osób — Swoboda przedsiębiorczości — Przepisy podatkowe — Podatek dochodowy od osób prawnych*
(art. 43 WE)

1. Artykuł 4 ust. 1 tiret pierwsze dyrektywy 90/435 w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich należy interpretować w ten sposób, iż niezgodne z nim są przepisy państwa członkowskiego, które w celu zwolnienia dywidend otrzymywanych przez spółkę dominującą mającą siedzibę w tym państwie od spółki zależnej mającej siedzibę w innym państwie członkowskim stanowią, iż wskazane dywidendy podlegają włączeniu do podstawy opodatkowania spółki dominującej, aby następnie zostać odliczone od tej podstawy do wysokości 95% w zakresie, w jakim po odliczeniu innych zwolnionych zysków w danym okresie rozliczeniowym

istnieje dodatnie saldo zysków, i które skutkują tym, że:

- spółka dominująca podlega opodatkowaniu w późniejszym okresie rozliczeniowym z tytułu otrzymanego zysku podzielonego w sytuacji, gdy w danym okresie rozliczeniowym, w którym nastąpił wskazany podział zysku, nie uzyskała ona zysku podlegającego

opodatkowaniu albo gdy uzyskała ona zysk podlegający opodatkowaniu w niewystarczającej wysokości,

lub że:

- straty poniesione w tym okresie rozliczeniowym są pokrywane z zysku podzielonego i nie mogą zostać przeniesione na późniejszy okres rozliczeniowy do wartości zysku podzielonego.

(por. pkt 44; pkt 1 sentencji)

2. Artykuł 4 ust. 1 tiret pierwsze w związku z art. 4 ust. 2 dyrektywy 90/435 w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich należy interpretować w ten sposób, iż nie wynika z niego obowiązek państw członkowskich, by koniecznie zezwolić na odliczenie w całości zysków podzielonych, które zostały wypłacone na rzecz spółki dominującej z siedzibą w tym państwie przez jej spółkę zależną z siedzibą w innym państwie członkowskim, od zysków osiągniętych przez spółkę dominującą w danym okresie rozliczeniowym, ani obowiązek zezwolenia na przeniesienie

wynikającej stąd straty na następny rok podatkowy. Do państw członkowskich należy ustalenie zasad, według których zostanie osiągnięty skutek określony w art. 4 ust. 1 tiret pierwsze wskazanej dyrektywy, przy uwzględnieniu zarówno potrzeb ich wewnętrznego porządku prawnego, jak i możliwości przewidzianej w art. 4 ust. 2 dyrektywy 90/435.

Niemniej, w wypadku gdy państwo członkowskie wybrało system zwolnienia przewidziany w art. 4 ust. 1 tiret pierwsze dyrektywy 90/435 oraz gdy przepisy wskazanego państwa członkowskiego zezwalają, co do zasady, na przeniesienie strat na kolejne lata podatkowe, niezgodne ze wskazanym przepisem byłyby przepisy krajowe, których skutkiem byłoby ograniczenie strat spółki dominującej mogących podlegać przeniesieniu aż do wysokości otrzymanych dywidend.

(por. pkt 53, 54; pkt 2 sentencji)

3. W wypadku gdy przepisy krajowe przewidują zastosowanie rozwiązań pochodzących z prawa wspólnotowego także do sytuacji czysto wewnętrznych, ustalenie dokładnego znaczenia takiego odesłania do prawa wspólnotowego należy wyłącznie

do sądu krajowego, w ramach przewidzianego przez art. 234 WE podziału funkcji orzeczniczych pomiędzy sądy krajowe a Trybunał, zaś uwzględnienie ograniczeń, jakie ustawodawca krajowy mógł nałożyć na zastosowanie tego prawa do sytuacji czysto wewnętrznych, należy do prawa danego państwa członkowskiego, a zatem, w konsekwencji, do wyłącznej kompetencji jego sądów.

(por. pkt 60; pkt 3 sentencji)

4. W wypadku gdy na mocy przepisów krajowych danego państwa członkowskiego dywidendy pochodzące ze spółki mającej siedzibę w państwie trzecim traktowane są w sposób mniej korzystny w porównaniu z dywidendami pochodzącymi od spółki mającej siedzibę w tym państwie członkowskim, obowiązkiem sądu krajowego jest zbadanie, czy znajduje zastosowanie art. 56 WE z uwzględnieniem przedmiotu regulacji przepisów krajowych oraz stanu faktycznego w rozpatrywanej sprawie, a w odpowiednim wypadku ustalenie, czy wskazane odmienne traktowanie jest niezgodne z przepisem tego artykułu.

W tym względzie zakres, w jakim państwa członkowskie są uprawnione do stosowania

pewnych przepisów ograniczających przepływ kapitału, nie może zostać określony bez uwzględnienia okoliczności, że przepływ kapitału do lub z państw trzecich odbywa się w innym kontekście prawnym niż przepływ następujący w obrębie Wspólnoty Europejskiej. Tak więc, z uwagi na stopień integracji systemów prawnych między państwami członkowskimi Wspólnoty, w szczególności z uwagi na istnienie wspólnotowych przepisów prawnych dotyczących współpracy między krajowymi organami podatkowymi, takich jak przepisy dyrektywy 77/799 dotyczącej wzajemnej pomocy właściwych władz państw członkowskich w dziedzinie podatków bezpośrednich, opodatkowanie przez państwo członkowskie działalności gospodarczej o charakterze ponadgranicznym prowadzonej w ramach Wspólnoty nie zawsze jest porównywalne z opodatkowaniem działalności gospodarczej obejmującej relacje między państwami członkowskimi i państwami trzecimi. Nie można również wykluczyć, że państwo członkowskie wykaze, iż ograniczenie w przepływie kapitału do lub z państw trzecich jest uzasadnione przez określoną okoliczność w danej sytuacji, mimo że okoliczność ta nie może stanowić dopuszczalnego uzasadnienia dla ograniczenia przepływu kapitału między państwami członkowskimi.

(por. pkt 72–74; pkt 4 sentencji)

5. Przepisy państwa członkowskiego, które przewidują, iż spółka dominująca z siedzibą w jednym państwie członkowskim, która uzyskuje zysk rozdzielany przez jej spółkę zależną z siedzibą w innym państwie

członkowskim, może odliczyć ten zysk od swojego przychodu podlegającego opodatkowaniu tylko do wysokości zysku osiągniętego w okresie rozliczeniowym, w którym zysk został rozdzielony, podczas gdy ten ostatni może zostać w całości zwolniony z opodatkowania w wypadku, gdyby spółka ta ustanowiła stały zakład w tym drugim państwie członkowskim, pod warunkiem że zysk pochodzący od podmiotu ustanowionego w innym państwie członkowskim nie jest traktowany w sposób dyskryminujący w porównaniu do tego, w jaki traktowany jest zysk pochodzący z porównywalnych krajowych podmiotów, są zgodne z art. 43 WE.

pochodzą podmioty korzystające z omawianej swobody, przysługująca państwom członkowskim, na obecnym etapie rozwoju prawa wspólnotowego, autonomia w sprawach podatkowych oznacza, że przysługuje im swoboda w określaniu warunków i poziomu opodatkowania różnych form prawnych, przy użyciu których spółki krajowe działają za granicą, z zastrzeżeniem traktowania ich w sposób niedyskryminacyjny w stosunku do porównywalnych przedsiębiorstw krajowych.

W istocie w odniesieniu do obowiązków państwa członkowskiego, z którego

(por. pkt 80, 82; pkt 5 sentencji)